

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížiť ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutie vo veci 175/2021/DL o tom, ako Európska komisia zabezpečuje transparentnosť vo vzťahu k tímu zodpovednému za rokovania o „pokročilých dohodách o nákupe“ s farmaceutickými spoločnosťami pre vakcíny proti ochoreniu COVID-19

Rozhodnutie

Prípad 175/2021/DL - Otvorené dňa 29/01/2021 - Rozhodnutie z dňa 22/03/2021 -
Dotknutý orgán Európska komisia (Nezistil sa žiadny nesprávny úradný postup) |

Vec sa týkala odmietnutia Európskej komisie zverejniť mená tímu odborníkov, ktorý je zapojený do rokovaní v mene členských štátov EÚ o dohodách s farmaceutickými spoločnosťami o nákupe vakcín proti ochoreniu COVID-19.

Ombudsmanka zistila, že odmietnutie Komisie zverejniť mená bolo v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane údajov, a preto uzavrela vyšetrovanie, v ktorom sa nezistil nesprávny úradný postup.

Vyjadрила však poľutovanie nad tým, že Komisia odmietla zverejniť akékoľvek informácie týkajúce sa expertov, ku ktorým patrí vnútroštátna správa. Väčšia transparentnosť rokovacieho tímu by pomohla zabezpečiť skutočnú zodpovednosť za proces rokovaní o vakcínach proti ochoreniu COVID-19.

Dôrazne preto navrhuje Komisii, aby bol teraz uverejnený aspoň zoznam siedmich členských štátov zastúpených v rokovacej skupine.

Okolnosti podania sťažnosti

1. S cieľom pomôcť riešiť pandémiu COVID-19 vypracovala Európska komisia „Vakcínsku

stratégiu“ [1] s cieľom zabezpečiť bezpečné a účinné vakcíny pre Európu a svet. V stratégii sa stanovuje, že s cieľom podporiť spoločnosti pri rýchlom vývoji a výrobe vakcín by Komisia uzavrela dohody s jednotlivými výrobcami vakcín v mene členských štátov. Výmenou za právo kúpiť určitý počet dávok vakcín v danom časovom rámci a za danú cenu by sa časť počiatočných nákladov, ktorým čelia výrobcovia vakcín, financovala z „nástroja núdzovej podpory“ [2]. Zmluvy uzatvorené medzi Komisiou a farmaceutickými spoločnosťami zabezpečujúcimi tento postup sa nazývajú „pokročilé kúpne zmluvy“. Komisia koordinuje tím zložený z odborníkov z vnútroštátnych správnych orgánov členských štátov EÚ, ktorý rokovo o týchto APA s príslušnými farmaceutickými spoločnosťami.

2. V septembri 2020 sťažovateľ, poslanec Európskeho parlamentu, predložil žiadosť o prístup verejnosti [3] k 1. „zmluve, ktorú Komisia prerokovala a podpísala s farmaceutickou spoločnosťou AstraZeneca o nákupe vakcíny proti ochoreniu COVID-19 pre všetky členské štáty EÚ“ a 2. k „menám osôb, ktoré rokujú v mene členských štátov EÚ“.

3. Komisia predĺžila lehotu, do ktorej by mala prijať rozhodnutie o žiadosti [4], a napokon vydala svoje pôvodné rozhodnutie v októbri 2020. Identifikovala jeden dokument, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti prvej časti žiadosti, konkrétne PPA podpísanú so spoločnosťou AstraZeneca (jednou z farmaceutických spoločností vyvíjajúcich vakcíny). Odmietol však prístup, pričom tvrdil, že zverejnenie by mohlo ohroziť ochranu obchodných záujmov spoločnosti AstraZeneca [5]. Komisia sa druhou časťou žiadosti zaoberala ako „žiadosť o informácie“ [6]. Komisia tvrdila, že nemôže zverejniť mená, pretože by to ohrozilo ochranu osobných údajov [7] dotknutých jednotlivcov. Uviedla, že ich identita musí byť chránená, aby si zachovala ich nezávislosť a ochránila ich pred neprimeraným vonkajším tlakom a vplyvom. Zverejnila však meno experta, ktorý rokuje v mene Komisie.

4. **Sťažovateľ**, nespokojný s odpoveďou, požiadal Komisiu, aby preskúmala svoje pôvodné stanovisko a predložila „potvrdenú žiadosť“.

5. Po jednom predĺžení lehoty Komisia v decembri 2020 informovala sťažovateľa o tom, že vzhľadom na prebiehajúce interné konzultácie nie je schopný zaoberať sa opakovanou žiadosťou v predpísanej lehote. Zaviazala sa odpovedať „čo najskôr“.

6. **Keďže odpoveď nebola doručená, sťažovateľ sa v januári 2021 obrátil na ombudsmanku.**

Vyšetrowanie

7. Niekoľko dní po tom, ako sa sťažovateľ obrátil na ombudsmana, Komisia zverejnila PPA so spoločnosťou AstraZeneca s niektorými časťami upravenými. Ombudsmanka tento vývoj uvítala. V dôsledku toho začala vyšetrowanie len v súvislosti s odmietnutím Komisie zverejniť mená zástupcov vnútroštátnych správnych orgánov zapojených do rokovaní o akreditovaných asistentoch poslancov.

8. Ombudsman požiadal Komisiu, aby rozpracovala svoje odmietnutie zverejniť mená, a najmä

aby zväžila, či by bolo možné zverejniť niektoré informácie, ako sú tituly a/alebo pozície jednotlivcov a podrobnosti o vnútroštátnej správe, ku ktorej patria . V priebehu vyšetrovania ombudsman dostal odpoveď Komisie a následne pripomienky sťažovateľa k tejto odpovedi.

Argumenty predložené ombudsmanovi

9. Sťažovateľ tvrdil, že existuje verejný záujem na zverejnení mien znalcov. Povedal, že transparentné rozhodovanie má zásadný význam pre fungovanie demokracie a dôvery verejnosti. Navrhovateľ sa takisto domnieval, že nezverejnenie požadovaných informácií by mohlo viesť k nedostatočnej dôvere v očkovaciu látku, čo by viedlo k určitej neochote verejnosti byť zaočkovanéj. EÚ by preto mala urobiť všetko, čo je v jej silách, aby obnovila dôveru verejnosti.

10. Sťažovateľ sa okrem toho domnieval, že zverejnenie názvov by mohlo pomôcť znížiť vnímanie potenciálnych konfliktov záujmov.

11. Komisia vysvetlila, že **rokovania s dodávateľmi vakcín vedie spoločný rokovací tím** . Expertov spoločného rokovacieho tímu – zastupujúcich sedem členských štátov s výrobnými kapacitami pre vakcíny – vymenúvajú spolupredsedia riadiaceho výboru. Komisia je tiež súčasťou **spoločného rokovacieho tímu** . Riadiaci výbor pred podpisom prerokúva a prehodnocuje všetky aspekty zmlúv PPA [8] .

12. Komisia uviedla, že pri vybavovaní žiadostí o informácie je viazaná Európskym kódexom dobrej správnej praxe [9] , v ktorom sa stanovuje, že inštitúcie by mali chrániť osobné údaje v súlade s pravidlami EÚ v oblasti ochrany údajov [10] . Komisia vysvetlila, že v tejto súvislosti vypracovala interné administratívne postupy, ktoré sú relevantné aj pre spracovanie žiadostí o informácie.

13. V súlade s týmito administratívnymi postupmi by sa mená tretích strán, ktoré nie sú verejnými činiteľmi konajúcimi vo svojej verejnej funkcii, nemali zverejňovať, pokiaľ nie sú splnené podmienky právnych predpisov EÚ o ochrane údajov na prenos údajov. [11] To isté platí aj pre „funkcie“ tretích strán v rozsahu, v akom by uvoľnenie týchto funkcií umožnilo identifikáciu osôb. Keďže žiadny z odborníkov riadiaceho výboru a spoločného rokovacieho tímu nespadal do kategórie „verejných údajov“, Komisia tvrdila, že je potrebné overiť, či sú splnené podmienky na prenos ich osobných údajov.

14. Komisia dospela k záveru, že sťažovateľ nepredložil žiadne presvedčivé argumenty na podloženie toho, že zverejnenie požadovaných osobných údajov by slúžilo verejnému záujmu (prvá podmienka). Komisia tiež tvrdila, že zverejnenie by poškodilo „oprávnené záujmy“ dotknutých osôb, keďže existuje skutočné a nehypotetické riziko, že zverejnenie ich totožnosti by mohlo poškodiť ich súkromie a viesť k nevyžiadaným vonkajším kontaktom a tlaku (druhá podmienka). Komisia preto tvrdila, že právne podmienky neboli splnené a nemohla zverejniť mená znalcov.

15. Okrem toho Komisia uviedla, že vzhľadom na prebiehajúce rokovania potrebuje chrániť nezávislosť odborníkov a chrániť ich pred neprímeraným vonkajším tlakom a vplyvom.

16. Komisia sa domnievala, že zverejnenie názvov expertov alebo zoznam vnútroštátnych správnych orgánov v tíme by ich pravdepodobne sprístupnilo verejnosti na základe informácií (ako sú organizačné schémy alebo zoznamy verejných služieb), čím by sa narušil cieľ ochrany ich súkromia, ktorý sa Komisia snažila dosiahnuť.

Posúdenie ombudsmana

17. Ombudsman považuje za primerané, aby sa Komisia zaoberala žiadosťou sťažovateľa ako „žiadosťou o informácie“. V každom prípade poznamenáva, že klasifikácia žiadosti nemala vplyv na skutočnosť, že prenos osobných údajov sa musí uskutočniť v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane údajov. Ombudsman súhlasí s tým, že mená expertov riadiaceho výboru a spoločnej rokovacej skupiny sú osobnými údajmi. [12]

18. Pri posudzovaní toho, či by prenos osobných údajov expertov bol zákonný, musí Komisia postupovať podľa trojfázovej analýzy. Po prvé musí preskúmať, či žiadateľ preukázal potrebu prenosu osobných údajov na konkrétny účel všeobecného záujmu. Ak je to tak, Komisia musí zistiť, či by prenos mohol ohroziť oprávnené záujmy „dotknutých osôb“ (v tomto prípade znalcov). Napokon, Komisia musí vykonať „vyváženie“ medzi záujmami osoby žiadajúcej o prístup k osobným údajom a oprávnenými záujmami dotknutých osôb [13].

19. Ombudsman súhlasí s tým, že argumenty predložené sťažovateľom nepreukazujú osobitnú potrebu vo verejnom záujme, ktorá by sa uspokojila získaním prístupu k menám jednotlivcov.

20. Komisia ako taká nemusela urobiť ďalší krok, aby zvažila, či by zverejnenie mohlo mať vplyv na oprávnené záujmy odborníkov. Ombudsman však súhlasí s Komisiou, že ich záujmy by mohli byť poškodené, najmä vzhľadom na citlivú povahu ich rokovacej úlohy.

21. Za týchto okolností ombudsman dospel k záveru, že Komisia bola oprávnená odmietnuť zverejniť mená odborníkov na ochranu ich osobných údajov. Ombudsman poznamenáva, že meno vyššieho úradníka Komisie v **spoločnom rokovanom tíme** je verejné.

22. Ombudsman je však sklamaný, že Komisia odmietla zverejniť aspoň niektoré informácie týkajúce sa odborníkov. Hoci ombudsman chápe, že Komisia si želá chrániť svoju identitu, domnieva sa, že zverejnenie všeobecných informácií, ktoré by naznačovali, do ktorej vnútroštátnej správy patrili vyjednávači, by bolo možné bez toho, aby sa odhalila ich totožnosť. Jasné označenie toho, ktorý členský štát je zastúpený v „spoločnom rokovanom tíme“ a na akej úrovni je zastúpená vnútroštátna verejná správa, by prispelo k posilneniu dôvery verejnosti a k zabezpečeniu skutočnej zodpovednosti, pokiaľ ide o proces rokovaní o nákupe vakcín. Vzhľadom na prebiehajúcu verejnú diskusiu o akreditovaných asistentoch poslancov vo všeobecnosti a konkrétne o PPA v tomto prípade by bolo tiež v záujme EÚ, aby rokovania boli transparentnejšie.

Záver

Na základe vyšetrovania ombudsman uzatvára tento prípad týmto záverom:

Vzhľadom na právne predpisy EÚ o ochrane údajov nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu Európskej komisie.

Sťažovateľ a Európska komisia budú o tomto rozhodnutí informovaní .

Návrh

Ombudsman tvrdí, že je potrebná väčšia transparentnosť, pokiaľ ide o rokovania. Dôrazne navrhuje, aby Komisia uverejnila zoznam siedmich členských štátov zastúpených v spoločnom rokovacom tíme.

Emily O'Reilly európska ombudsmanka

Štrasburg 22. 2021

[1] Oznámenie Komisie zo 17. júna 2020, Stratégia EÚ pre vakcíny proti ochoreniu COVID-19, dostupné na:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1597339415327&uri=CELEX:52020DC0245>
[Prepojenie].

[2] Nástroj núdzovej podpory pomáha členským štátom reagovať na pandémiu koronavírusu strategickým a koordinovaným spôsobom na európskej úrovni. Viac informácií je k dispozícii na adrese:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en
[Prepojenie].

[3] V súlade s článkom 6 nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, ktoré sú k dispozícii na adrese:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Prepojenie].

[4] V súlade s článkom 7 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001.

[5] V súlade s článkom 4 ods. 2 prvou zarážkou nariadenia č. 1049/2001.

[6] V súlade s Európskym kódexom dobrej správnej praxe, ktorý je k dispozícii na adrese:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/publication/en/3510> [Prepojenie].

[7] V súlade s ustanoveniami nariadenia 2018/1725 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktoré sú k dispozícii na adrese:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Prepojenie].

[8] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_48 [Prepojenie].

[9] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/publication/en/3510> [Prepojenie].

[10] Nariadenie 2018/1725.

[11] Tri podmienky sú uvedené v článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 2018/1725.

[12] V zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia 2018/1725.

[13] Článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 2018/1725.